

Högnordisk blåvinge

Agriades aquilo (A. glandon ssp. aquilo)

EU-kod: 1930

Länk: Gemensam text (arternas namn och koder)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#2

Biologi – ekologi

Länk: Gemensam text (biologi och ekologi)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#4

Livsmiljö

Högnordisk blåvinge påträffas i norra fjällkedjan ovan fjällbjörkskogsgränsen på sydvända sluttningar, klipputsprång, klipphyllor och raviner men även i karstlandskap. Arten hör hemma i vegetationsfattiga miljöer där den föredrar solexponerade och vindskyddade lägen. Fjärilen förekommer på kalkhaltig mark då larvens värdväxt, purpurbräcka, *Saxifraga oppositifolia*, är kalkgynnad. Det råder viss tveksamhet om artens värdväxt, men i Norge har larver påträffats under april månad i blommor av purpurbräcka. Den fullbildade fjärilen söker nektar på ett antal växtarter, bl.a. fjällvedel, *Astragalus alpinus*. Tidigare uppgifter om fjällvedel som värdväxt för larven är troligen felaktiga. Arten uppträder lokalt och särskilt honorna tycks vara mycket stationära.

Önskvärd naturlig stress och störning

Högnordisk blåvinge är liksom dess värdväxt störningsgynnad, dess förekomster är kopplade till klimatiskt betingad stress, aktiva markprocesser som förekommer naturligt i rasbranter och liknande.

Reproduktion och spridning

Flygtiden varar 1–3 veckor beroende av väderleken. I Torneträskområdet flyger fjärilen normalt under juli månad.

Högnordisk blåvinge är dock en god flygare och förmodligen kan arten sprida sig flera km över fjällhedmark. Barrskogsbeklädda fjälldalar kan sannolikt utgöra spridningshinder för arten och kan isolera delpopulationer från varandra.

Status

Länk: Gemensam text (status)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#6

Status och internationellt ansvar

- Sveriges rödlista 2010: Arten är klassad som Nära hotad (NT).

Rapporterad nationell bevarandestatus 2007

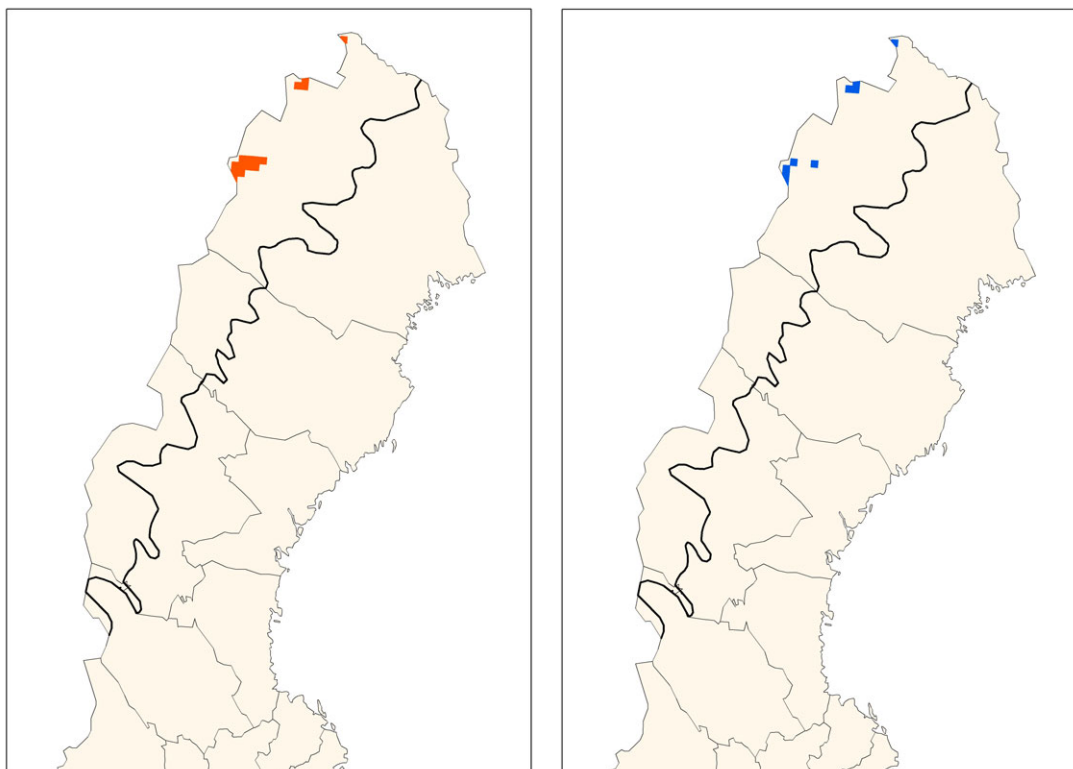
Rapporterat 2007	Reg. A	Reg. B	Reg. K	Totalt
Natura 2000-områden				
Utpökade för arten (antal)	10			10
Utbredning				
Aktuellt värde (km ²)	1 356			1 356
Referensvärde (km ²)	11 386			11 386
Bedömning aktuell status	Dålig			
Bedömning trend	Stabil			
Population				
Aktuellt värde (enhet ¹)	15 - 30			15 - 30
Referensvärde (enhet ¹)	50			50
Bedömning aktuell status	Dålig			
Bedömning trend	Stabil			
Artens livsmiljö				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Framtidsutsikt				
Bedömning aktuell status	Otillräcklig			
Bedömning trend	Förbättring			
Samlad bedömning				
Bedömning aktuell status	Dålig			
Bedömning trend	Stabil			

¹ Enhet för artens population är antal lokaler.

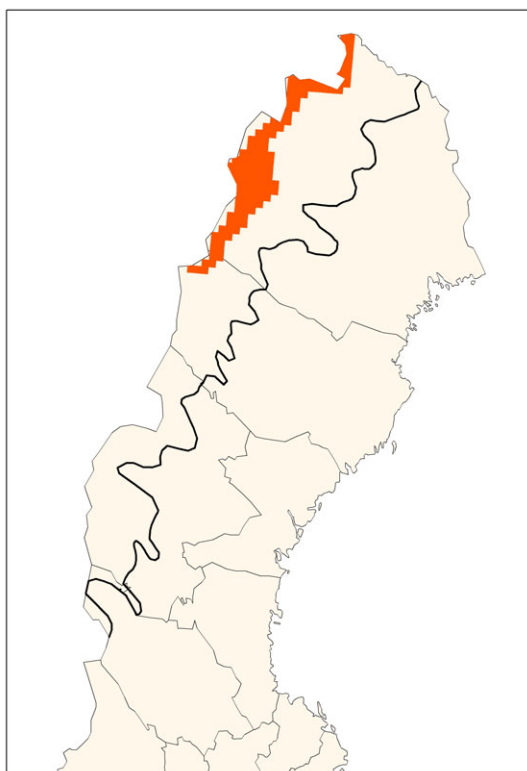
Kommentarer till rapporterade uppgifter

De höga referensvärdena motsvarar ett någorlunda sammanhållet utbredningsområde i den nordligare delen av alpin region. Området för gynnsam utbredning motsvarar artens historiska utbredning.

Kunskapsläget är dåligt och arten kan ha ett betydligt större utbredningsområde och population än det som de sentida fynden uppvisar. Det finns ett behov av inventering av arten.

Figur 1. Svenskt utbredningsområde (till vänster) och förekomster (till höger).

Figur 2. Gynnsamt utbredningsområde i Sverige.

Förutsättningar för bevarande

Länk: Gemensam text (förutsättningar för bevarande)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artermensam.pdf#12

Hotbild

- De kända förekomsterna av fjärilen i hela fjällvärlden är starkt begränsad. Arten kan därför vara fragmenterad och kan därför hotas av slumpmässiga händelser som orsakar lokalt utdöende.
- Klimatförändringar kan slå hårt mot arten om solinstrålning och nederbörd förändras i den norra delen av den alpina regionen.

Bevarandeåtgärder

- Gångse åtgärder för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus så att ingen försämringar för arten sker, (d.v.s. att dess intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).

Regelverk

Länk: Gemensam text (regelverk)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artermensam.pdf#16

- Arten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte en prioriterad art där.

Bevarandemål och uppföljning

Länk: Gemensam text (bevarandemål och uppföljning)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artermensam.pdf#24

Förslag till mål (inte fastställda)

Mål – utbredning & förekomst	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Utbredningsområdet för högnordisk blåvinge ska vara minst 11 386 km ² i alpin region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år

<i>Mål – population</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst XX individer av högnordisk blåvinge i alpin region.	Biogeografisk	Inventering. Sammanställning av fynddata.	Antal individer	Vart 6:e år
Antalet lokaler för högnordisk blåvinge i alpin region ska vara minst 50.	Biogeografisk	Inventering. Sammanställning av fynddata.	Antal lokaler	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX individer av högnordisk blåvinge på lokalen YY.	Lokal	Inventering. Sammanställning av fynddata.	Antal individer	Vart 6:e år

<i>Mål – livsmiljö</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst XX km ² lämplig livsmiljö (kalkrasmarker (8120) med purpurbräcka i lågalpin zon) för högnordisk blåvinge i artens gynnsamma utbredningsområde / området YY.	Nationell / Område	Uppföljning av naturtyperna.	Antal km ²	Vart 6:e år

Kommentarer

Minimivån för uppföljning i skyddade områden är uppföljning av förekomst i minst 50% av områdena vart 6:e år.

Litteratur och kontaktuppgifter

Länk: Gemensam text (litteratur och kontaktuppgifter)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#30

Artvis litteratur

Eliasson, C.U., Ryrholm, N., Holmer, M. Jilg, K. & Gärdenfors, U. 2005. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Fjärilar: Dagfjärilar. Hesperidae – Nymphalidae. Artdatabanken, SLU, Uppsala.

Elmqvist, H., Hellberg, H., Imby, L. & Palmqvist, G. 1994. Fjärilsfaunan i Sveriges nordligaste fjällmassiv, Pältsan och Duoibal – unik och hotad? Entomologisk Tidskrift 115: 1–10.

Henriksen, H.J. & Kreutzer, I. 1982. The butterflies of Scandinavia in nature. Odense.

Higgins, L., G. & Riley, N., (svensk bearbetning Douwes, P.) 1970. Europas dagfjärilar. Almqvist & Wiksell, Stockholm.

Kozlov, M. & Jalava, J. 1994. Lepidoptera of the Kola Peninsula, northwestern Russia, report no. 1 from the research projekt on the Entomological Bioindicators on Kola Peninsula. *Entomologica Fennica* 5: 65–85.

Lampa, S. 1885. Förteckning öfver Skandinaviens och Finlands Macrolepidoptera. *Entomologisk Tidskrift* 6: 1–137.

Nordström, F. 1933. Lapplands fjärilar. *Ent. Tidskr.* 54: 145–214.

Nordström, F. & Wahlgren, E. 1935–41. Svenska fjärilar. Nordisk familjeboks förlag, Stockholm.

Nordström, F., Opheim, M. & Valle, K. J. 1955. De fennoskandiska dagfjärilarnas utbredning. C. W. K. Gleerups förlag, Lund.

Ohlsson, A. & Ryrholm, N. 1995. Intressanta fynd av fjällfjärilar i Sverige 1994. *Entomologisk Tidskrift* 116: 129–130.

Ohlsson, A. & Ryrholm, N. 1997. Intressanta fynd av fjällfjärilar i Sverige 1996. *Entomologisk Tidskrift* 118: 43–48.

Schlüter, M. 1972. Danske lepidopterologer i Skandinaviens fjelde II. *Atalanta Norvegica* 2: 1–13.

Sparre-Schneider, J. 1895. En entomologisk udflugt till Bardodalen og Altevand i juli 1893. *Entomologisk Tidskrift* 16: 225–248.

Scott, J., A. 1986. *The Butterflies of North America*. Stanford University press, Stanford.

Tangen, P. 1996. Ny näringsplante for dagsommerfuglen *Agriades aquilo*. *Insekt-Nytt* 21: 7–10.

Länkar

Naturvårdsverket; Basinventering av fjällfjärilar, fastställd version 1.0, 2007-12-10: http://swenviro.naturvardsverket.se/dokument/epi/basinventering/basdok/pdf/Basinventering_fjallfjarilar_version_1_20071210.pdf

Kontaktuppgifter

Jonas Sandström
jonas.sandstrom@artdata.slu.se
018-67 25 47

ArtDatabanken
Bäcklösavägen 10
Box 7007
750 07 Uppsala